

Izveja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm X
55 mm po K 120. Ura-
niti razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 160.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
s dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leto K 120, za četrt leta
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Ameriko
K 360.

Reklamacije za list
so poštnine proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Razprava o volilnem redu v narodnem predstavništvu.

Belgrad, 19. 104. redni sestanek narodnega predstavništva otvoril podpredsednik dr. Ribar ob sedemnajstih. Tajnik dr. Manojlovič čita zapisnik zadnje seje, ki se sprejme brez opazke. Po izvršenih formalnostih vpraša poslanec Čeda Gavič predsednika skupščine, kaj namerna storiti glede izpraznjenih mest umrlih poslancev in onih, ki so položili mandate, da bi se moglo vedeti, kdo so njihovi namestniki; nadalje zakaj poslanci, katerih mandati niso verificirani dobivajo dnevnice. Podpredsednik dr. Ribar odgovarja da bo pozval predsednika verificirati poslance, da vse te stvari vzmemo v pretes. Kar se tiče vprašanja dnevnice, ima poslanec prav. Podpredsednik dr. Ribar odgovarja, da se to vprašanje reši. Nato vpraša poslanec Jaša Prodanovič ministra za narodno zdravstvo o zidanju bolnic in poslanec Gjorgjevič ministra za trgovino, ali je res, da ima aprovizacija mesta Zagreba dovoljenje, da sme one količine žita in moke, ki so ji preostale, izvoziti v inozemstvo. Minister Minčić potrjuje, da je to aprovizacija mesta Zagreb in Žitnemu zavodu v Sloveniji dovoljeno zato, da moreta sedaj prodati one količine žita in moke, ki sta ga kupila po visokih cenah in da moreta potem čim ceneje nabaviti druge življenske potrebščine za prebivalstvo. Posl. Gjorgjevič opozarja ministra, da odredi čim najstrožjo kontrolo da se v to akcijo ne bodo vrnili špekulanti pod imenom aprovizacije in da ne bodo izvažali svojega žita. Poslanec Džamonija vpraša ministra za promet, kaj misli ukreniti, da se čim prej odpravi v Bosanskem brodu preveženo blago in oglje, ki čaka že več mesecev na odpravo, medtem ko je za les za Italijo na razpolago zadostno število vagonov. Minister Korošec naglašja, da so vsi transporti klasificirani, n. pr. 1. vojaški, 2. prekrbovanja itd., oglje pa se nahaja na šestem mestu. Glede zlorabe oblihi, da bo izvršil preiskavo in ukrenil potrebno.

Nato preide zbornica na dnevni red. Minister za konstitucijo Protić odgovarja na pripombe posameznih poslancev proti § 9 Pravi, da se vsi ugovori proti temu paragrafu morajo razvrstiti v tri skupine: 1. Zahteva se volilna pravica za ženske, 2. zahteva se volilna pravica za one naše državljane, ki imajo po mirovni pogodbi pravo opcije, 3. zahteva se volilna pravica za one prebivalce južne Srbije, ki so glasovali leta 1915 za Srbijo, pa so se kasneje izselili in sedaj povrnili. Kar se tiče ženske volilne pravice, je vlada na stališču, da ostane pri tem, kakor sedaj, da ženske nimajo volilne pravice. Nekateri

„Kancelparagraf“.

V narodnem predstavništvu je prišel koncem konca vendarle na dnevni red volilni zakon. Ob tej priliki je prišla demokratska stranka s predlogom, da se v volilni zakon sprejme tudi takozvani „Kancelparagraf“. S tem se hoče doseči, da bi zlasti pri nas prepredili politično agitacijo duhovnikov v cerkvi.

Mislila, da se socialisti tej akciji ne smejo pridružiti in to iz načelnih in taktičnih vzrokov. Predvsem bi „Kancelparagraf“ omejeval svobodo cerkve. Ako smatra cerkev za dobro, da se v božjih hramih politizira — svobodno ji bodi. To bi bil izjemni zakon. Če to parlament sprejme, potem odpre na široko pot vsem izjemnim zakonom, tudi zakonu proti socializmu! „Kancelparagraf“ v volilnem zakonu ni nič drugega kot nekaka farška gonja, ki se ji socialisti ne smejo pridružiti. Za „farško gonjo“ pa socializem, kot gospodarski, socialni in kulturni napik nima nič skupnega. Socialisti morejo biti

le za načelno rešitev tega vprašanja, to je za ločitev cerkve od države. In sicer v interesu verskega samega, ki vodi neodvisno od materijalne moči države.

Pa tudi s taktičnega stališča „Kancelparagraf“ nima nobenega pomena. Če se duhovnikom prepove politiziranje na prižnici, s tem praktično ni nič doseženo. Pogoj priznane ostane bojujoči se cerkvi še polno drugih prilik za poseganje v dnevne politične boje, n. pr. spovednična itd. Če demokrati mislijo, da si bodo s „Kancelparagrafom“ kaj pomagali, se silno motijo. S tem bodo svojo politično pozicijo poslabšali, zakaj izjemni zakoni so nasilstvo, ki se nikoli ne obrestuje.

Če se „Kancelparagraf“ sprejme, se bo pri nas začel verski boj, ki bo silno škodoval potrebni socialni in gospodarski bojem. To pa zlasti v sedanjih časih more proletariatu škodovati.

Iz načelnih in taktičnih ozirov torej ne moremo biti za „Kancelparagraf“.

razne napake in pomanjkljivosti v členu. Pri tej priliki konstatira, da dalmatinska pokrajinska vlada ne priznava onih odredb, ki prihajajo iz Beograda, brez razlike, ali prihajajo od vlade, ali od začasnega narodnega predstavništva. Poslanec Subotić vpraša, kako bo razumevala dalmatinska vlada zakon o polnoletnosti, ker se po novem zakonu narodnega predstavništva o polnoletnosti proglašja polnoletnost z dovršenim 21. letom, ako dalmatinska vlada tega zakona ne sprejme, bodo imeli v Dalmaciji volilno pravico šele državljani z dovršenim 24. letom. (Klic: Taka vlada se mora razglati. Minister Protić majo z glavo ter izjavlja, da naj Dalmacija vrne denar, ki ga je prejela, pa dobro.) Nato predlaga minister Protić, da se paragraf vrne odboru v novo redakcijo. — § 12. in 13. se sprejmeta brez debate z dodatkom odbora, da imajo volilno pravico vsi oni državljani, ki so v desetih letih dobili pri nas domovniško pravico. — Pri § 14. (o kvalifikaciji poslancev govore Saša Prodanovič, Stančević, ki konstatira, da je razlika med neučnim inteligentom in inteligentom politikom. Konstatira, da sta bila tudi Miloš Veliki in Karagjorgjevič malo ali nič pismena, pa sta vendar ustvarila državo. Misli, da bi bilo bolje, da se ta paragraf črta. Poslanec Našić govori proti kvalifikaciji. Minister Protić odgovarja, da se na te odredbe polaga velika važnost. Izjavlja jih je državna potreba v svojem času in točke niso slabe. Vsled tega predlaga, da bi bilo najbolje, da se to vprašanje pusti za pozneje, da ga reši in končno likvidira kako drugo predstavništvo. Prosi narodno predstavništvo, da sprejme ta paragraf tak, kakršen je. Po glasovanju konstatira podpredsednik dr. Ribar, da je paragraf sprejet v redakciji odbora. Debate o § 15. (uradniški paragraf, aktivna in pasivna uradniška volilna pravica) se udeležijo poslanci Masić, Miletić in Voglar, ki se posebno zavzema za to, da učitelji dobe pasivno volilno pravico. — Podpredsednik dr. Ribar zaključuje današnjo sejo ter odredi prihodnjo za 1. julij ob šestnajstih.

LDU.

Za viničarje v Slovenskih goricah.

Interpelacija narodnega predstavnika dr. Dragotina Lončarja in tovarišev na gospoda ministra za socialno politiko v Belgradu.

Gospod minister!

V Slovenskih goricah in okolici je preko 40.000 viničarjev, ki se nahajajo v bednem položaju.

Njih dnevne plače znašajo od 40 vinarjev do največ 5 kron. Po dokazilih, ki jih ima v roki okrožno tajništvo »Kmetijsko-delavske zveze«, je povprečna dnevna plača 2,50 K in 3 K brez vsakih drugih beneficij.

Lastniki vinogradnikov (zasebniki in samostani), zlasti oni v Avstriji, ki imajo tu svoja posestva, plačujejo po 20 vinarjev na dan, a vino prodajajo po 20 K liter. Mariborski škof dr. Mihael Napotnik plačuje svoje viničarje z 1,60 K na dan.

Odpraviti bi bilo treba zastareli viničarski zakon z dne 2. maja 1886. Ista in viničarske knjižice ter oboje nadomestiti z osnutkom, ki ga je predlagala »Kmetijsko-delavska zveza«, a ki leži že 3 mesece pri poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani.

Treba bi bilo, da bi bili viničarji in njih družine deležni zavarovanja po bolniških blaginjah, kakor drugo delavstvo, a za male kmetje in poljedeljsko delavstvo naj bi se ustanovile posebne hpolniške blaginje.

Pri okrajnih glavarstvih naj bi se ustanovili poseben urad, sestavljen iz zastopnikov viničarjev, kakor je to predlagala enaka, ki je bila sklicana v Mariboru bo poverjeništvu za socialno skrb.

Viničarstvu bi bilo treba takoj pomagati z akcijo cenih živil.

Vprašam gospoda ministra:

1. Ali so mu znane te razmere slovenskih viničarjev?
2. Ali je pripravljen naročiti poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani, da odpravi v interpelaciji omenjene nedostatke, oziroma ustvari institucije, ki so življenskega pomena za viničarski stan?

V Belgradu, dne 15. junija 1920.

Podkupovalec uradnika — njegov predstojnik.

Interpelacija narodnega predstavnika dr. Dragotina Lončarja in tovarišev na gospoda ministra notranjih poslov v Belgradu.

Gospod minister!

V Mariboru je vladni komisar advokat dr. Leskovar, politički pristaš Slov. Ljudske Stranke, kot prisodnik gerentskega sveta fungira g. Žebot, ki je bil dne 2. junija 1920 leta pri okrožnem sodišču v Mariboru obsojen na 40 dni zapora radi podkupovanja magistratnega uradnika Zorka, od katerega je hotel dobiti volilni imenik in mu v ta namen ponujal visoko vsoto denarja. Ta gospod je s tem, da je gerentov prisodnik, postal obenem predstojnik tistega uradnika, ki ga je podkupoval in bil zato obsojen.

Vprašam gospoda ministra:

1. Ali je pripravljen ukreniti, da dobi Maribor, ki je delavsko mesto po svoji večini, gerentstvo odgovarjajoče političnemu razmerju prebivalstva?

2. Ali je pripravljen preiskati služaj gerentskega prisodnika Žebota in ukreniti, da se to imenovanje razveljavi?

V Belgradu, dne 15. junija 1920.

Najnovejša poročila.

(Vest LDU.)

CENE KRUIHU V BELGRADU.

Belgrad, 19. Mestna občina je predpisala novo ceno za kruh in jih poročila društvu belgrajskih pekov. Beli kruh stane 1 kg 2½ dinarja, črni kruh pa 1 in pol dinarja. Občinska pekarna na Velikem trgu bo prodajala beli kruh po dva dinarja, črni kruh pa po 1½ dinarja. Te cene veljajo od 1. julija.

OGRSKI KRŠČANSKI SOCIJALCI BODO TUDI BOJKOTIRALI AVSTRIJO.

Budimpešta, 18. Zveza krščanskih železničarjev je imela shod, na katerem so sprejeli nastopno resolucijo: Napram prejšnji teden objavljenemu sklepu na podstavi tretje internacionale stoječih amsterdamskih socialistov je današnje plenarno zborovanje krščanskih železničarjev sklenilo, da bodo, ako se bo pričel bojkot dne 20. t. m., madžarski železničarji v retorizijo zadrževali v Avstrijo in v druge sosednje države namenjene in že s pogodbenimi sklenjene pošiljke blaga in živil in jih dali odposiljalcem na razpolago.

PREOSNOVA RUMUNSKEGA KABINETA.

Bukarešta, 16. Preosnova kabineta je sedaj dovršena. Na novo so vstopili v vlado Take Jonescu kot minister za zunanje posle, Titulescu kot minister za finance in Gracescu kot minister za javna dela. Novi ministri so že zaprili.

O TEŠINSKEM PLEBISITU SE NI SKLEPA.

Praga, 18. Minister za zunanje stvari dr. Beneš je na skupni seji odseka za zunanje stvari obeh zbornic o tešinskem problemu iz

vajal, da odločitev še sploh ni padla. Njegova izvajanja so povzročila veliko vznemirjenje.

KRIZA NA POLJSKEM.

Varšava, 19. Nemško-poljski tiskovni urad javlja: Predsednik nacionalistične delavske stranke Projski je sprejel mandat za sestavo nove vlade.

SPLOŠNA STAVKA V LUDWIGSHAFNU.

Berlin, 19. Listi javljajo iz Frankfurt: Splošna stavka v Ludwigs-hafnu je popolna. Prenehali so z delom tudi v brozavni in telefonski službi, kakor tudi pri elektrarnah in vodovih. Incidentov dosedaj ni bilo. Radi cenzure, ki so jo uvedli Francozi, se ni mogoče določiti, kako se razvije stavka v Palaciji. Vsekakor pa počiva ves železniški promet.

ARETACIJE DELAVSKIH VODITELJEV V PALACIJI.

Berlin, 19. Pozornost vzbujajoče aretacije delavskih voditeljev, ki so jih odredile francoske zasedbene oblasti v Palaciji, so dale državnemu komisarju v zasednem remskem ozemlju povoda, da je nastopil pri medzavezniški poreski komisiji, ki je zastopnikom tamošnjega delavstva zagotovila, da takoj odpošlje v Ludwigshafen častnika, da stvar preišče.

ZA VRNITEV UJETNIKOV IZ RUSIJE.

Pariz, 18. Na včerajšnji seji sveta zveze narodov je, kakor javlja »Journal«, poročal Nansen o prvih uspehih svojega prizadevanja za povratek 250.000 vojnih ujetnikov, bivajočih v Sibiriji. Za njih transport v domovino je brezpogojno potreben sporazum s sovjetsko vlado.

VPRAŠANJE ŠANTUNGA.

Tokio, 19. Japonska je ponudila Kitajski pogajanja radi Šantunga. Kitajska je ta predlog odklonila, češ, da se ne more pogajati z narodom, ki si je prilastil njene pravice. Vprašanje Šantunga se mora predložiti zvezi narodov.

Iz stranke.

Zaupniki sestaneke se bo vrtil jutri, v torek 22. junija ob 8. uri zvečer v mali dvorani Mesinega doma, na kar vse so-druge zaupnike opozarjamo.

Delavci tobačne tovarne, kateri so bili vsled kaznivih dejanj tekom zadnjih časov odpušteni iz službe, se nujno vabilo na se-stanek, ki se bo vršil v sredo, dne 23. t. m. ob 7. uri zvečer v gostilni pri Ančniku (Kocija) v Spodnji Šiški vsled morebitne prošnje za pomilostenje.

Politični pregled.

+ Partijsko veče (politično) v Belgradu, ki ima te dni kongres v Vukovaru, predlaga kongres organizacijski statut, v katerem se imenuje izrečno komunistično stranko, se izjavlja za tretjo internacionalo in za diktaturo proletariata, to je, za svojo dosedanja taktika. Stranka komunistov zahteva tudi odločno, da se ji podre vse strokovne organizacije. V koliko je pri-moren ta nastop partijskega veča, bodo do-kazale razprave. Zdi se nam, da na ta na-čin še dolgo ne bo ujednjene močne de-lavske organizacije.

+ Ljubljanski škof za klerikalno po-litično propagando na prižnicah in v spo-vednicah. Klerikalni poslanec dr. Deželjč v Belgradu je prejel od ljubljanskega škofa dr. Jegliča brožavko, v kateri se mu za-hvaljuje za govor v parlamentu proti kan-celparagrafu, ker »bi taka dožnja izvajala hudo borbo v Jugoslaviji, ki bi škodovala zlasti državi.« Pa menda to ni kaka skrivna pretnja, da se začne v slučaju, da se kan-celparagraf uveljavi kljub škofovim bro-zjavkam, z odkrito Šusteršičevo rimsko-avstrijsko agitacijo, ker se čuti duhovščina tako užaljenosled kancelparagrafa? Klerikalci in škof z njimi napovedujejo maščo-vanje...?

+ »Kancelparagraf«, kakor ga navedeno imenujemo, dasti ne prav

Jepo, dela klerikalcev sive lase. Ljut boj so pričeli proti predlogu demokratov, ker vedo, kako velikan-skega pomena je cerkev danes za njihovo politično agitacijo. Zlasti značilno je pa v tem boju to, da načelo, da bi bilo to omejevanje svobode, da bi bil izjemen zakon, terorizem, ni zanj glavni razlog, da so proti kan-celparagrafu. Glavno je, da bo trpela vera in cerkvena organizacija, torej politična moč, ki jo imajo danes; to navajajo kot argument proti predlo-gu. Socijalnodemokratski poslanci bodo pri tem predlogu zavzeli načel-no stališče, zakaj država ni tukaj, da kuje izjemne zakone, je pa zato tu-kaj, da izjemne zakone v prilog pri-villej posameznih kast odpravi. Za to predlog torej socijalisti ne bo-djo mogli glasovati.

Kriza v Avstriji. Krščanski so-cijalci so se začeli baviti z mislijo se-stave nove vlade, v kateri naj bi se-deli »strokovnjaki« in »neustrankar-ski« uradniki. V tej ideji jih močno podpira nemško-nacionalna stranka. Ves ta manever uprizarija ti dve meščanski stranki iz namena, da naj bi ta nova vlada »rešila« oddajo imer-ja in dala ustavo. Socijalni demokrati se zaenkrat zadovoljujejo pri tem z ulogo pasivnih gledalcev in mirno pričakujejo volitev. V pokrajinskih vladah so doslej demisionirali soci-jalni demokrati v štajerski, tirolski in yorarlberski vladi. Krizo bodo kon-čnoveljavno rešile šele volitve.

Nova vlada v Nemčiji bo se-stavljena zgolj iz zastopnikov me-ščanskih strank. Socijalistične stranke, ki imajo v državnem zboru nad 100 sedežev, so v skupni opoziciji. Novo vlado imenujejo v Nemčiji »sre-dišnje«. Poleg strankarskih zastopni-kov v vladi, je tudi nekaj izvenstran-karjev — strokovnjakov; tako n. pr. Nostitz kot minister za zunanje zade-ve Wiedfeldt kot gospodarski mini-ster in general Gruner, ki je med vojni organiziral železniški promet, kot prometni minister. Značilno za meščanske vladne stranke je, da se dobro zavedajo svojega položaja sprčo močne socijalistične opozici-je in meščanski list »Vossische Zei-tung« piše o tem v svarilnem tonu tako-le: Značilno za opozicijo je to, da so to stranke istega razrednega značaja in so danes, ko so njih pri-veski odpadli, le-te zadobile na svoji moči kot blok trdno sklenjenih raz-redno zavednih volitev. Vlada ne bo mogla pokazati odkrito delavstvu nasprotnih tendenc in tega tudi n-sme, ker je sicer to nevarnost, da se strnejo nato vsi še preostali delovni sloji v dosedanjem socijalističnem bloku in tako zadobe pri prihodnjih volitvah večino socijalisti. Vlada to-rej bo morala na vsak način upšte-vati socijaliste, če so v vladi ali če niso, — če noče da se zruši čez noč

prestonaslednika. Dalje zavrača vesti o izgubi pri mestni aprovizaciji. — Gasilno in reševalno društvo ljubljansko slavi petdesetletnico; ob tej priliki se podeli naj-dalje služnim gasilec Lapajnarju Josipu, Mediču Fr. in Permetu Ivanu ljubljansko meščanstvo. — V mestni šolski svet se iz-volil Petrič Ivan; v upravni odbor Mestne hranilnice Simon Praprotnik. — Odebrila se načrta o pobiranju novega davka na prevoznika in avtomobile ter na hotelske po-stelle. — Zaproši se, da bo ljubljanski pa-pirnati drobil veljaven še do 1. julija 1921. — Gasilnemu in reševalnemu društvu se dovoli za petdesetletnico podpore 20.000 K. Društvu za bolne na pljučih se dovoli za-padla podpora 2500 K. — Okrajni učiteljski knjižnici se dovoli za tri leta nazaj skupaj 900 K. — Nagrada mestnim babilcem se zviša na letno 500 K. — Na Vodnikovem trgu se proda Vokaču 830 kub. metrov sveta za novo stavbo po 600 K kub. meter. R. Kokalju se proda na Aleksandrovi cesti stavbišče tudi po 600 K kub. meter. A. Steblju se svet za stavbo ne proda, ker se tam zaradi regulacije ljubljanske ne more graditi. Vožna tarifa na električni cestni železnici se zviša s 1. julijem na 1.20 K.

»Slovenski Narod« hoče biti »wit-zig«. Na moja izvajanja odgovarja z dovtipi. Prav. Vsak kakor zna Kon-statiram pa na podlagi točnih infor-macij, da je minister za agrarno re-formo razveljavil pogodbo z Auer-spergom in da se vse čudi, kako je sploh mogla taka pogodba nastati. Da, precej gujilega je v družbi, ki se je zbrala okrog kneza Auersperga. Niti salonski vozovi, niti avtomobilni prah, niti »privatna lastnina« ne za-krivajo te gujilobe. »Ubogi« Slovenski Narod, kako nizko si zašel. — Ant. Kristan.

Polzvedba. »Arb. Wille« piše: iz vo-jnega ujetništva vrnivši se Franc Renner poroča, da je v Albaniji umrl na malariji v Pieri decembra 1. 1919 Kranc Klobasa (naj-breže Slovenec, op. ured.), ki je služil pri pešpolku št. 27.

Umrl je v Ljubljani v tednu od 6. do 12. t. m. 28 oseb (14 tujecev) rodilo se je pa 19 otrok (2 mrtvorojena).

Novice.

— List ministrstva za agrarno reformo začne v kratkem izdajati ministrstvo za agrarno reformo. Vseboval bo naredbe te-ga ministrstva, statistični material in raz-prave o agrarni reformi.

— Romunski socijalist Dobrogeanu-Gherea umrl. Začetkom maja je umrl v Budimpešti znani socijalist Dobrogeanu-Gherea, rodom Rus. Organiziral je v Ro-muniji delavsko gibanje in izdajal revijo »Contemporanul«. Bil je tudi znamenit kritik, pisatelj in pesnik. Njegova dela se v Romuniji zelo bere. Najvažnejše njegovo delo je »Nouveau polojaj«, socijalno-ekonom-ska razprava o romunskem agrarnem pro-blemu.

— Proste vožnje po železnici dobe od posredovalnice za delo v Nemški Avstriji vsi brezposelni, ki dobe kako službo v kakem drugem kraju.

— Biseri nakit, vreden 6 do 8 milijonov kron, je bil te dni ukraden na Dunaju biv-šemu avstro-ogrskega poslaniku E. Für-sterbergu. Na nakitu je bilo do 400 drago-cenih biserov in diamantov.

— Smrtni padeč vlomilca. Na Dunaju je te dni zasledil stražnik v neki hiši dva vlo-milca. Vlomilca sta zbežala v podstrežje; eden izmed njih je ušel na streho in skočil s strehe na stroho druge hiše. Ko je hotel še na tretjo, je padel štiri nadstropja visoko na dvorišče, se težko poškodoval in kmalu na to umrl. Stražnik, ki ga je zasledoval, je občudoval vlomilčeve drzne smrtne skoke!

— Senzacionalna poročna razprava pro-ti dvema madžarskima morilcema se je vr-šila te dni na Dunaju. Sta dva oficirja, ki sta bila na Dunaj poslana v svrhu, da ubije madžarske komuniste spravita nazaj na Madžarsko. Razprava je pokazala, da je za vsakega komunisto, ki so ga odpeljali nazaj na Madžarsko, bila določena nagrada 10.000 kron. Omenjena oficirja, Klas in Bleich, sta složinsko-zvijalno zvalila že mnogo mad-

žaskih beguncev z Dunaja na Madžarsko z avtomobilom in jih pri tem najprvo oropala, potem pa izročila rednim četam belega te-rorja, da so jih umorili. Od vsake žrtve sta dobila še nagrado 10.000 K. Porotno sodišče na Dunaju ju je, kot smo že poročali radi dokazanega slučaja Schön, ki sta ga za-velikla na Madžarsko, obsodilo na tri in pol leta težke ječe.

— Ponarejeni čehoslovaški bankovci po 5000 K. Na Dunaju so arretirali te dni pet ljudi, ki so osumljeni, da so spravljal v promet ponarejene čehoslovaške bank-note po 5000 K.

— Stavka na praški tehnik. Na praški češki tehnik so pričeli stavkati slušatelji v protest proti načinu zasedanja profesor-skih mest.

— Človeške izgube Francije v vojni. Francosko vojni ministrstvo naznanja, da je na francoski strani padlo v vojni 1.338.872 mož.

Kultura.

Kakšne neposredne davke imamo in kako jih plačujemo? Brošura, ki jo je iz-dala »Zveza delavskih združenj« v Mariboru, podaja podrobno razlago o vseh vrstah davkov, ki jih imamo. Dolgo smo pogrešali tak spis, ki je vsakemu dobrodošel in ga poduča podrobno in natančno o davkih katere plačuje ljudstvo, in zakaj jih pla-čuje. Knjižico vsem kar najbolj priporo-čamo, ki je za vsakega nepogrešljiva.

Repertoar slovenskega gledališča v Ljubljani. Drama: Ponedeljek, 21. junija »Ljubosumje«. Abon. A. Torek, 22. junija »Ljubosumje«. Abon. E. Sreda, 23. junija, »Ljubosumje«. Abon. C. Četrtek, 24. junija, »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«. Izven abon. Petek, 25. junija, »Favna«. Izven abon. Sobota, 26. junija, »Ljubosumje«. Abon. D. Nedelja, 27. junija zaprto. Ponedeljek, 28. jun., »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«. Izven abon. Opera: Ponedeljek, 21. ju-nija, »Jevgenij Onjegin«. Abon. E. Torek, 22. junija, »Il Trovatore«. Abon. C. Sreda, 23. junija, »Vesele žene Vindsorske«. Abon. B. Četrtek, 24. junija, »Jevgenij Onjegin«. Abon. A. Petek, 25. junija, »Polj-ska kri«. Izven abon. Sobota, 26. junija za-prto. Nedelja, 27. junija, slavnostna pred-stava o priliki poseta prestolonaslednika. Ponedeljek, 28. junija, »Vesele žene Vind-sorske«. Abon. C.

ŠPORT IN TURISTIKA.

Š. k. Ilija II : Š. k. Svoboda (Ljub-ljana). Izid nedeljske tekme 3 : 1 (2 : 1) za Ilijo. Igra obojestranska. Ilija je bila de-loma v premoči. Svoboda je bila dobra, imela je lepo kombinacijo in je bila deloma boljše kot pri zadnji tekmi s »Šparto«. Obisk tekme slab.

Gospodarstvo.

— Polzskusi z železobetonskim parni-kom so se vršili pred kratkim v Trstu. — Pirokaf, določen za obrežno plovbo je cel iz železobetona. Dolg je 30 m in goni ga motor z 80 P. H.

— Dobra letina sladkorne pese na Če-skem. Ugodno vreme zadnjih dni je dobro vplivalo na stanje sladkorne pese.

— 250 novih lokomotiv na leto. Pi-zenjske Škodove tvornice so urejene na graditev do 250 lokomotiv na leto.

Iz Slovenije.

Celje. V Celju smo imeli v nedeljo dne 12. junija tri veselice. Na Teharjih so jo imeli »orli«, v Celju v »Gozdni restavraciji« delavsko izobraževalno društvo Svoboda in v hotelu »Union« pa medicinci. Na veseli-ci »Svobode« je nas prišlo veliko število delavcev, mizarjev pekov, mesarjev, čev-ljarjev in sploh vse, kar spada v vrste pro-letarijata. Igrala je železniška godba pod vodstvom sodr. Petermana in pevc »Svo-bode« so nam par lepih zapeli, tako, da moramo reči: naša zabava je bila prijetna. V hotelu Union je bila celjska in mariborska buržoazija (pardon inteligenca!) igrala je vojaška godba. Zabava te moderne družbe inteligenca pa ni končala s kakšnim moder-nim valčkom, temveč stegli so se med se-boj. Ko je neka gospa iz garderobe pogle-

dala, še je to moderna »kvadrila«, se je zbal, da ne bi dobila katero po glavi. Zopet dokaz, da proletarijat kulturno napreduje in buržoazija propada. Kaj pa reče gosp. Loger k temu?

(Mezdno gibanje.) Osrednje društvo ži-vilskih delavcev in sorodnih strok za Slo-venijo v Ljubljani je stavilo 5. t. m. gosp. Majdiču v Celju v imenu delavstva, ki je zaposleno v imenovanem mlinu, spomenico, glede izboljšanja plač in drugih ugodnosti. V soboto 12. t. m. so se vršila pogajanja med g. Majdičem, Osr. društvom in zaup-nikom delavstva, ki so potekla z uspehom, in sicer: 1. Dosedaj veljavna plača delavcev v mlinu in skladišču železnice se zviša za 35 odstotkov od danes naprej. 2. Uslužbeni mlinu in skladišču železnice, ki so tudi v seznamu, kateri se je dne 5. junija sestavil v Ljubljani, prejmejo enkratni nabavni pri-spevek, in sicer za delavca K 300.—, za ženo K 250.— in za vsakega otroka pod 14. leti po K 150.—, pa samo v tem slučaju, ako je isti delavec od današnjega dne že najmanj štiri mesece pri firmi uslužben. Nabavni pri-spevek se bo izplačal prihodnjo soboto. 3. Plačilni kuverti se bodo uvedli, ako se do-be in ako niso predragi. 4. Premog, moka in stanarina ostane kot doslej. 5. Novodošli de-lavci za mlin in skladišča železnice dobijo iste ugodnosti kot drugi. Ta dogovor je sklenjen za nedoločen čas. Pri pogajanju so bili navzoči: Za mlinarska podjetja g. Majdič sam, v imenu Celjske podružnice sodr. Lah, v imenu delavstva uposlenega v imenova-nem podjetju sodr. Kasetnik Franc in Mo-zina Josip. V imenu Osr. društva živilskih delavcev za Slovenijo pa sodrug Klobičič Mihael iz Ljubljane. Omeniti moramo, da je bilo pogajanje trdo, in uspeh le zato, ker so delavci mlinov v Celju do slehernega orga-nizirani v strokovni organizaciji. Sodrugi, le tako naprej!

Izdajatelj: Ivan Milnar.
Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj kako tu ublažuje bolečine in utrujalo telo masaže s Fellerjevim pravih Elza-fluidom! 6 dvoinatih ali 2 veliki špe-cialni steklenici 36 kron.

Potrebovali bi odvajajoče, želo-dec okrepujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza-krog.

lile; 6 škatljic 18 kron. Omot in poš-tina posebel, a najceneje. Eugen V. Feller. Stubica donia. Elza trg štev. 358. (Hrvaško). —F 930

Na prodaj je možko dobro ohranjeno kolo, kopalna bana iz kovine, električna svetilka (viseča, Messingrohbande) ter dva bakrena poniklana svetilnika za sveče. Polzve se v upravi »Naprej«.

Fotografski aparat znamke »Ernemann« z dvojnim objektivom pro-dam. Novi Vodmat 128.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPAN-STVA IN URADE. NAJMODER-NEJŠE PIAKATE IN VABILA
ZA SRODE IN VESELICE

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDEJA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

NOVI LUKSUS „NORCH“ AUTOMOBIL

24 HP z novimi obroči

2 rezervna kolesa 2

najelegantnejše fazone

je takoj za oddati

„PROMET“

tehn.-industr. podjetje dr. z o. z. Ljubljana.

SVEČE po znižani ceni
za iluminacijo o priliki pre-stolonaslednikovega obiska
oddaja v vsaki množini na veliko in malo tvrdka
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA.

Preko Havre v Ameriko
traja vožnja po morju samo 6 dni.
Izdaja vožnih listkov za vse linije.
Natančnejša pojasnila daje edino:
koneca, potovalna pisarna tvrdke
Ivan Kraker v Ljubljani
Gospodstva (prej Marije Terezije)
cesta št. 13, Kolizej.

Prvevrstna jugoslovanska tovarna cementnih izdelkov
TAGA
varstvena znamka
izdeluje najnovejši in najboljši
strešnik.
Kakovost zajamčena. Naročila pod TAGA, Rožna dolina pri Ljubljani. Lastnika: Gališ komp. Taber.

Dnevne vesti.

Kdo ima bujno fantazijo?

Češki listi z dne 16. t. m. prinaša-jo naslednjo vest: Protest proti vladi madžarske soldateske. (ČTK.) Iz Ljubljane 14. junija. Včeraj se je vr-šil tu velik shod vseh delavskih or-ganizacij ob udeležbi 20.000 oseb. Protestiral je proti vladi madžarske armade in proti postopanju madžar-ske vlade. — Ali je že kdo slisal ta-ke novice? Radi bi poznali onega dopisnika ČTK, ki vidi stvari, ki jih ni. Gotovo je »preveč« navdušen za pravično delavsko stvar, pa se že ra-je skriva pod posteljo kot da bi pri-rejal shode proti madžarskemu tero-rju.

S seje ljubljanskega občinskega sveta.
Gospod župan predlaga, da se dovoli 100.000 K kredita za sprejemne prireditve

Po 120 do 260 kron komad
razprodajam najfinejše
damske slamnike
vsled pomanjkanja prostora iz lastne tvornice
dokler je kaj zaloge.
Milka Kosova, Ilirska ulica št. 29.
(z električno do sv. Petra cerkve.)

Advokat iz Splita
Dr. Emer Tartaglia
je otvoril svojo odvetniško pisarno
v Beogradu,
Knez Mihajla vokat 23 a, II. sprat.

POZOR KOLESARJI
Najboljša in najcenejša
PNEVMATIKA
za kolesa ter vsakovrstni AVTOMOBILI se dobe pri
Fran Florjančič-u, Šelenburgova ulica 8.

„OZIRIS“ društvo četvorice, BEOGRAD
Kosmajška št. 17
(kuća Guslar)
prodaja samo na veliko in za gotov denar
kemikalije,
droge in ostale potrebščine.